

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aeli Donati qvod fertvr commentvm Terenti

Evgraphi commentvm continens

Donatus, Aelius

Lipsiae, 1908

Adelphoe III

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1594)

quicquid offertur. — NVM QVIDNAM EFFERT morem expres-
 sit auari lenonis, uti, licet audierit minas, oculos tamen
 intenderit in manum debitoris, *num aliquid ferret, quod*
 269 *non aspiceret.* — **5** VEREOR CORAM IN OS TE LAVDARE uehe-
 menter confundor praesente te aliquid *de te* dicere, ne magis ⁵
 adsentandi* gratia uidear facere, *quamquam tibi gratus*
 271 *sum.* — **7** AGE INEPTÉ QVASI NON NORIMVS NOS Ctesipho,
 inquit, stultum est, quod laudare desideras, quasi nostros
 273 animos nesciamus. — **9** VT SI OMNES CVPERENT TIBI NIHIL
 POSSENT AVXILIARIER quoniam alii puellam leno uenderet ¹⁰
 275 et tibi nullum posset esse auxilium. — **11** PAENE EX PA-
 TRIA si enim illa discederet propter paruum pretium, paene
 278 et tu amore in exilium pergeres *illam sequens.* — **14** NAM-
 QUE HIC PROPERAT CYPRVM insultandi modo dictum, quo
 lenoni omne reddat. ecce iam beneficium incipit esse, *quod* ¹⁵
 281 *totum accipit, siquidem crogat, ut totum accipiat.* — **17** HO-
 MINEM IMPVRISSIMVM malum, ut saepe (*cf. Eun. II 2, 3*) docui.
 α*[6] id est adulandi

III.

1.

288 **1** OBSECO MEA NVTRIX QVID NVNC FIET haec scaena
 aestus habet et querelas, quod mulier parturiat, quam com-
 pressit Aeschinus, et ob hoc non uenerit, quod rapuerit a ²⁰
 lenone meretricem fratri. *quaeritur ergo quid fiat, ab ea.* —
 289 **2** MODO DOLORES MEA TV OCCIPIVNT PRIMVLVM* *tu mea,*
 290 *mihī primum incipiunt dolores.* — **3** IAM NVNC TIMES QVASI
 NVMQVAM ADFVERIS <NVMQVAM> TVTE PEPPERERIS facile illam
 solatur, quia uirum experta sit et pepererit et parturienti ²⁵

*[22] MEA TV haec pronomina beniuolentiam audientis mer-
 cantur. PRIMVLVM uero aduerbialiter ait.

1 offert *G* || 3 debitoris *om. G* (*recte?*) | num *W.*: ne *G* |
 ferret *W.*: ferorū *G* || 4 <id est> uehementer α || 6 facere ui-
 deat α || 11 auxilium esse (*ferre VS*) α || 14 quod leno *G* ||
 19 oppressit *G*, compr- (*post Aesch-*) α || 20 ob hoc] hodie α ||
 24 peperis *G* || 25 quia] quae α | <ut> et α | peperit *codd.*

- 295 affuerit. — **S** E RE NATAE* MELIVS FIERI NON POTVIT QVAM
 FACTVM EST *erae* vitium oblatum est, *inquit*, ab adolescente
uirgini: ex hac <re> nata alia, quae nobis intulit laborem.
 melius tamen illud *natum*, quia vitiator est is qui optimo
 est ingenio, qui nobili genere et animo natus est, ut in hoc
 erubesceret facto, ut eam uxorem duceret quam ipse
 298 vitiasset. *ita adiunxit* **11** ITA POL EST VT DICIS SALVOS
 NOBIS DEOS QVAESO VT SIET.

α^* [1] id est dominae

2.

- 299 **1** NVNC ILLVD EST CVM SI OMNES OMNIA SVA CONSILIA
 CONFERANT ATQVE HVIC MALO SALVTEM QVAERANT AVXILII 10
 NIHIL AFFERANT haec scaena conquestionem tenet, quia *Geta*
 seruus uiderit *Aeschinum* rapere a *lenone* meretricem eum-
 que suae dominae vitiatorem, qui promiserat se eam duc-
 turum uxorem: ignorat enim seruus, quia non sibi, sed
 fratri *Aeschinus* rapuerit, <et> arbitratur dominam relictam. 15
 ingemiscit igitur et conqueritur apud adolescentem fidem
 esse mutatam. sed praesentes mulieres sunt, quae cum
 audierint seruum, et ipsae dolore pereunt, et post efficitur
 deliberatio, an proferendum sit quod vitata puella sit
 et aliquibus indicandum, uti coactus legibus adulescens eam 20
 ducat uxorem *Aeschinus*: etsi hic partes ambae essent in-
 dicandae, ut suis locis tractabimus. nunc de conquestione
 ducemus exordium: 'tale est malum, ut, si omnes consilia
 conferant et huic malo quaerant salutem, subuenire non

3 uirgine ex hac natalis quae *G*, corr. *Schoell* || 4 is ante
 vitiator α || 5 ingenio est α | hoc om. *VS* || 6 facto *W*: - \bar{u} *codd.* ||
 7 <dum hoc> adiunxit post ut dicis <recepit enim aliquo
 modo animum> α | ITA — EST] uerum est pol *G* || 11 conquestū
 omnem *codd.*, corr. *W*. || 12 uidit α | eumque] qui α || 13 vitiator
 est <et> α | uxorem ducturum α || 15 rapuit α | et *add. W.* | arbi-
 tratus et derelictam α || 16 igitur ante dominam α || 17 mutatam
 esse fidem α | sed] et α | quae cum audissent seruum et ipsae do-
 lent *G* α ; *add. G* ut var. lect. quae cum adiuerit (pro audierint)
 et ipsae dolore eo pereunt || 19 sit 2.] esset α || 21 essent indicasse
 ad indicandum *G*, indicandae essent α || 22 ut om. *G* | <in> locis *G*

- 304 *possent.* post subiunxit **6** HOC CINE SAECVLVM O GENERA
SAGRILEGA HOMINEM IMPIVM primum saeculis detraxit, deinde
homini: quemadmodum laudavit Virgilius (*Aen. I 605—6*)
'quae te tam laeta tulerunt saecula? qui tanti talem ge-
nuere parentes?' — **8** QVEM NEQVE FIDES NEQVE IVSIVRAN- 5
DVM hae conquestiones partes sunt, quia a nullo reuocatus
sit Aeschinus nec quia iuravit nec quia promisit nec quia
misericordia flecti debuit nec quia iam partus uidebatur
310 esse uicinus. — **12** VIX SVM COMPOS ANIMI* 'compos' est
manente mente. denique adiunxit ITA ARDEO IRACVNDIA. — 10
313 **15** SATIS MIHI HABEAM SVPLICH DVM ILLOS VLCISCAR MODO
sufficienter mihi erit plena uindicta, si modo illos puniam
ac persequar. exprimit post iracundiam suam, † *dum per*
se non ad singulos dat uniuersis quas adipisci posset exi-
320 *geret.* — **22** ERAM HOC MALO INPERTIRE dominam hoc malo 15
322 participem facere. — **24** OPPIDO OPPORTVNE ualde. —
324 **26** ANIMVM RECIPE spiritum resume: *interrogationibus a*
respondente sensus profertur ille, qui plenus est. est autem
integer talis, qui gemitum erumpet 'ei mihi! prorsus peri-
mus! actum est! iam Aeschinus alienus est ab nostra fa-
milia! amare coepit aliam!' breuiter summam proposuit.
ac primum quaeritur de fide, an constet admissum. ille
respondet se uidisse. rursus et ipsa conqueritur illa sibi,
quod primum Aeschinum constat alienam habere, car<p>itur-
que Aeschinus, quem minime sperauerit deseruisse uitiatam,
25 in quo spes sitae erant atque opes, qui iurabat se numquam
sine hac unam diem uicturum, qui puerum in gremium
patris esse positurum et rogaturum, ut eam uxorem du-

α * [9] id est: uix sum apud me. compos siquidem est suae
uoluntatis effector, unde et impos.

1 possunt G | post subiungit VS, om. G || 3 laudavit Virgilius] laudatiue α || 8 iam om. G || 12 sufficit G, corr. W. || 13 post om. G | fort. cum dicit poenas se non solum a singulis, sed ab uniuersis quos adipisci posset exigere || 16 <idest> participem α | ualde <opportune> Goetz || 17 <id est> spiritum α || 19 qui — erumpet] gemitu irrupente α || 23 respondit G || 24 caritur quod G, corr. Schoell || 28 et ante 27 qui G, transp. W.

- 335 *ceret.* — 37 ERA LACRIMAS MITTE hinc iam deliberationis propositio est, cum dicit 'porro prospice ad hanc rem quod opus est, an patiamur istud an narremus cuiquam'. una
- 337 pars subiungitur, non esse narrandum 39 MIHI QVIDEM NON PLACET. huius rei argumenta illa sunt, quod primum Aeschinum alienum animum constat habere circa istam: si palam
- 339 prolatum fuerit, negabit continuo fortasse, hoc est 41 INFITIAS IBIT: tunc continuo puella haec periclitabitur fama et uita omnium ueniet in dubium. sin autem confessus fuerit adulescens se uitiasse ac propterea cogetur ducere 10 uxorem, utile non est dare illi puellam, cum aliam diligit. unde sine dubio quacumque ratione necessarium fuerit conticescere. deinde subiungitur altera pars: 44 MINIME GENTIVM inquit NON FACIAM, potius PROFERAM. cuius rei argumenta haec sunt, quod peiore loco res esse iam non 15 potest: est enim indotata. secunda ei praeterea dos quae esse potuisset, est ablata uirginitas. sed si negabit Aeschinus uitiatam, facile, inquit, reuincetur: 49 TESTIS enim, inquit, MECVM EST ANVLVS QVEM AMISERAT. et certe, quoniam ego conscia mihi sum a me hanc esse culpam amotam 20 — non enim corrupti eam neque pretio pudicitiam puellae uendidi —, facile uindicabo et me et illam indignam illa. hoc argumento persuasit rem esse proferendam. ita consentiens seruus dixit 52 QUID ISTIC ACCEDO VT MELIUS
- 350 DICAS. — 54 NOSTRO SIMVLO FVIT SVMMVS si parum istuc 25 est, etiam nos maxime coluit.

3.

- 355 1 DISPERII CTESIPHONEM AVDIVI haec scaena inlusionem habet, qua utitur seruus, uti dominum possit fallere. Demea tamen opinionem comperit, quod filius suus inter-

5 placent α || 6 constat alienum habere circa istam (*vel* -um) animum α | palam <ergo> α || 8 <in> infitias *P²VS* || 9 et uita *W.*: uita (*uicta VS, uiciata G*) est *codd.* | omni *G* | cogitur α || 12 fuit α || 18 reuincetur *W.*: -citur *GP*, dinoscitur *VS* || 21 corrupti eam *W. cum Schoellio*: corruptam *codd.* | pretio] precipuam α || 22 illa *Lindenbr.*: -am *codd.* || 25 si *W.*: sed *codd.* || 29 tamen] iam *Schopen*

fuerit raptioni. grauiter ferens ad domum properat: ingemiscit enim, si fuerit etiam ipse corruptus *'uah disperii, si ille qui alicuius rei est etiam ipse corruptus est'*. *'disperii'* ualde perii.

357 — **3** SI ILLVM POTEST QVI ALICVIVS REI EST ETIAM ILLVM AD NEQVITIAM ADDVCERE si potest frater etiam illum corrup-

362 pere, qui alicuius est spei. — **8** DE GREGE ILLO EST de

364 illis, qui corrumpunt et qui corrupti sunt. — **10** OMNEM REM MODO SENI SERUUS dicit uniuersa seni esse narrata, hoc est cui rapta sit meretrix, et senem laudasse consilium. laudauit et filium, quod pro fratre laborauit. — **10**

369 **15** ARGENTVM ADNVMERAVIT ILICO quod lenoni daretur. —

370 **16** IN SVMPVTVM in id quod necessarium esset sumptibus. —

375 **21** EST INEPTA ATQVE ABSVRDA mala et indecora. —

376 **22** PISCES CETEROS PVRGIA DROMO ut senem Demeam possit in iracundiam suscitare, fingit imperare se seruo, uti pisces **15** ceteri purgentur. et hic abundantiam declarauit *'ceteros'*,

377 quasi aliquos iam ipse purgauerit. — **23** GONGRVM ISTVM IN AQVA SINITO LVDERE moueri: non enim piscibus aptus est ludus. ita et Virgilius (*Aen. VIII 632*) *'ludere pendentes pueros'*: et illic enim infantibus nullus est ludus. — **20**

380 **26** SALSAMENTA HAEC STEPHANIO FAC MACERENTVR PVLCHRE *'macerentur'* proprie positum: quicquid enim salsum est, aqua infunditur, ut madefactum salis amaritudinem per-

390 dat. — **36** INEPTA LENITAS PATRIS ET FACILITAS PRAVA quae non apta est *<lenitas>* et mala facilitas, qua in luxuriam **25** diuitiae suggeruntur, ista conficiunt quae reprehendis. —

396 **42** AVT NON SEX TOTIS MENSIBVS certum numerum posuit pro incerto, et tamen istius numeri conduplicatio frequenter est collocata. sic et alibi (*Eun. II 2, 46*) *'sex ego*

401 *te totos, Parmeno, hos menses quietum reddam'*. — **47** AB- **30** GAM HVNC RVS *'hunc'* conuersus paululum pronuntiat, uti

2 uadij sperij G | ille W.: illum potest G || 4 qvi — potest om. P¹ VS || 8 dicit om. VS || 14 PISCES — DROMO] **** VS | demeaa GVS || 16 habundancia G || 20 puero sed *codd.* | enim om. G || 22 enim om. G || 23 in aqua (-am G) funditur *codd.*, *corr. W.* || 24 facultas α (*sic et infra*) || 25 lenitas *add. W.* | et om. G || 26 suggeruntur W.: suo (suae VS) ger- α, conger- G || 28 conduplicatio G || 31 hunc W.: huc *codd.*

- consilium sumpserit mentiendi, uti Demeam mittere possit. ad uelamen autem talis consilii fingit illum rus disces-
sisse admodum iratum, qui fratrem male tractauerit, quod
rapuerit meretricem, quod corruptis moribus uiuat, quod
409 oblitus nominis ac familiae luxurietur. — **55** LACRIMO 5
PRAE GAUDIO 'lacrimo' uerbum est et 'gaudio' quasi quae-
dam causa est, unde lacrimae oriantur; nam saepe etiam
414 ex gaudio contingit quod euenit ex dolore. — **60** DENI-
QVE INSPICERE TAMQVAM IN SPECVLVM VITAS OMNIVM IVBEO
itaque filius meus plenus est praeceptorum, uti cotidie om- 10
nium uitas inspiciat tamquam in speculum, ut ex aliis ad
uiuendum sumat exemplum. et 'inspicere in speculum' noua
419 est elocutio. — **65** PORRO adhuc alia narrare cupierat
Demea, uerum seruus taediosus, ne ea quae nollet audiret,
420 respondit non esse sibi otium nunc auscultandi. — **66** PISCES 15
EX SENTENTIA NACTVS SVM hoc est mandatum mihi, ut
pisces curem: ut quasi dicat, qualis fuerit sententia, in
422 agendis rebus tale officium perimplere. — **68** NAM NOBIS TAM
FLAGITIVM EST QVAM ILLA DEMEA NON FACERE VOBIS QVAE
MODO DIXTI nam pari modo flagitium credimus, si pisces non 20
recte curentur, quemadmodum uos flagitium ducitis, si non
recte et honeste quidem uiuatis: haec sunt enim, quae supra
dixit. denique ad inridendum Demeam dicit se ad similia
425 praecepta esse monitorem, cum seruis dicit **71** HOC SALSVM
EST HOC ADVSTVM . . ILLVD RECTE ITERVM SIC MEMENTO, et 25
426/27 separatim pronuntiandum **72** SEDVLO <MONEO>. — **73** PRO
MEA SAPIENTIA pro meo iure. refert similitudinem omni
genere: 'quemadmodum tu inspicere <tamquam> in specu-
lum <in> uitas omnium iubes, ita ego in patinas'. adhibet
etiam sententiam quasi iudex, ut dicat ista sibi displi- 30

1 ubi Schoell || 2 tali consilio <uti> fingat α || 6 et gau-
deo P, gaudeo et (ante lacrimo) G || 11 <si> ut α | <omni-
bus> ex aliis VS || 13 cupiebat VS || 14 audire α || 15 nunc
<mihi> α || 17 fuerat G || 18 tali officio G || 19 quomodo dixi
codd. || 21 dicitis G, ducit et α || 22 enim om. G || 23 dixit
Lindenbr.: dixi codd. | ad Lindenbr.: aũ (vel aũt) α , om. G ||
24 seruus α || 26 PRO MEA SAPIENTIA post iure codd., transp. W. ||
28 <enim> tu α || 30 etiam om. G | sibi <equidem> α

430 cere, quae Demeam fallant: dicit enim 76 INEPTA ESSE
 HAEC QVAE FACIMVS SENTIO, et tamen dicit sibi necessi-
 tate morem gerendum, quando id vult frater. memor est
 locutionis: supra enim frater dixit (V 3, 16) 'quando ego
 438 tuum non curo, ne cura meum'. — 84 ESTNE HEGIO TRI- 5
 BVLVIS NOSTER aduenit conuentus iam a Geta seruo: dolor(e)
 est commotus, quod ea omissa meretricem rapuit. 'tribul-
 lis' autem significat ex eadem tribu, hoc est ex eadem
 441 curia. — 87 NE ILLIVS MODI IAM MAGNA NOBIS CIVIVM
 PENVRIA EST bonae uirtutis hominem cum uideret, dixit 10
 huiusmodi homines iam in ciuitate non esse. igitur 'talium
 443 uirorum et ciuium magna nobis est inopia'. — 89 HAVD
 CITO MALI QVICQVAM ORTVM EX HOC SIT PVBLICE ita hic
 iustus, ita semper est integer, ut nihil mali ex hoc pu-
 blice nasci posset. 15

4.

447 I PRO DI INMORTALES FACINVS INDIGNVM GETA QUID
 NARRAS haec scaena accusationem tenet: reus enim efficitur
 adulescens, quod uitiarit uirginem. quamquam in con-
 iectura res esse potuisset, tamen, quoniam nemo negat,
 non accusatio per coniecturam conficitur, sed potius per 20
 qualitatem: idem enim uitiator puellae, cum ad matrem
 puellae uenisset, promisit se eandem quam uitiauerat
 uxorem esse ducturum. nunc dicitur, quod, cum rapuerit
 meretricem, reus sit iniuriarum. in hac scaena accusatio sola
 est et defensio nulla. habet etiam partem potius admixtae 25
 deliberatiuae: nam postea idem hic qui accusat et petit,
 uti adulescens eandem ducat uxorem. et omnis illa superior
 accusatio ad hoc tendit, ut uxorem potius ducat uitiator,

1 quae] qui *codd.* | fallat α | enim *om.* G || 2 faciunt sentiunt *codd.* || 3 gerendum *Lindenbr.*: gerere *codd.* || 4 supra . . . dixit] *memoria lapsus est Eugr.* || 5 hegio estne (ego *add. \alpha*) *codd.* || 6 aduenit <Hegio? | dolore *Lindenbr.* || 7 ea] *se. Pamphila* || 18 coniecturā α || 19 nemo *om.* G || 20 efficitur *V S* || 23 cum *ante* reus *GP, om. V S, transp. W.* | rapuerat α || 24 fit α || 26 postea idem *W.*: post eandem (eadem α) *codd.* | qui] quia *P*, quae *V S*

quam reus sit. ergo indignitate rei commotus primum hoc
 quaerit a seruo an uerum sit, cum dicit 'Geta, quid nar-
 448 ras?' ille confirmat dicendo **2** SIC EST FACTVM. ita com-
 probata res est. fit exaggeratio EX ILLA FAMILIA TAM IN-
 450 LIBERALE FACINVS ESSE ORTVM. — **4** HAVT PATERNVM ISTVC ⁵
 DEDISTI hoc quod fecisti non est tui patris neque generis
 452 aut familiae. — **6** NIHILI PENDIT contemnit, non curat. —
 454 **8** NISI FACIANT QVAE ILLOS AEQVOM EST HAVT SIC AVFE-
 RENT hic uersus declarat magis petitionem esse hic quam
 accusationem, ut sit subtilis oratio cum accusatione ad ¹⁰
 462 aliud uenire disponens. — **16** MAIOR FILIVS TVVS AESCH-
 NVS hinc narratio incipit accusationis, in qua multa denuo
 dicuntur, quo facilius reus constitui possit. nam dictum
 est 'maior filius', ne alius sentiretur, dictum et nomen
 proprium 'Aeschinus', dictum etiam illud quod contigit 'qui ¹⁵
 fratri adoptandus datus est': ex his enim omnibus signan-
 dus fuerat ille qui fecit. deinde summa generaliter pro-
 463 ponitur **17** NEQVE BONI NEQVE LIBERALIS FVNCTVS EST
 OFFICIVM VIRI. deinde adiungit personae commendationem
 eius, cuius filia uitiata est. deinde ipsa propositio est ²⁰
 466 criminis **20** FILIAM HVIVS VIRGINEM VITIAVIT. et quoniam
 non hoc intendebat, — non enim facti quaestio est —,
 467 <adicit> **21** NONDVM AVDISTI DEMA QVOD EST GRAVISSI-
 MVM: dicit hoc, quod uirgo uitiata est, graue non esse,
 quod ueniam adulescens mereri poterat ex amore, ex uino ²⁵
 et adulescentia: illud est quod purgari non potest, quod
 ad matrem uirginis uenit, quod lacrimans orauit, quod
 fidem dedit, quod iurasset illam se uxorem ducturum.
 haec sunt quae in accusatione ponuntur. deinde quod
 uirgo ex compressu grauida facta est, quod nunc iam ³⁰
 hic mensis est decimus: cumulus enim accedit ad accusa-
 tionem, si eo tempore deserit adulescens puellam, quo iam

3 <at> ille α || 4 ex <hoc (ex-*add.* VS)> aggeratio α ||
 8 equū \hat{e} haut *G*, equo ne ista ut α | sic] se *G* || 14 est] quod α ||
 20 propositio est *W.*: propositiōm *G*, -sitiō α || 22 non *om.* *G* ||
 23 adicit *add.* *W.* || 26 non *om.* *G* || 28 iurauit *Lindenbr.* | 29 accu-
 sationē α || 31 mensis hic α || 32 quo iam] qñ (= quando) *G* (*recte?*)

pater esse potest, cum uicinus est partus. ac deserendi *causam* non solum in adolescente arguit, sed ipsum factum iam proponit, quod psaltriam rapuerit: est enim tempus breue id amatori esse cum meretrice. fit cumulus, quod adiecit 'parauit sibi psaltriam, quicum uiuat' (v. 30—31),⁵ ut hoc perpetuum sit, et adiunxit quod intendebat. —

- 478 **32** PRO CERTON TV ISTA DICIS Demea audita accusatione de fide quaerit. — MATER VIRGINIS IN MEDIO EST ad rem confirmandam testem adhibet accusator ipsam uirginis matrem, et 'rem ipsam' dixit uterum mulieris. ad postremum adiunxit et seruum Getam, de quo facile ueritas
480 possit inquiri, ut a testibus res probetur. — **34** VT CAPTVS SERVORVM EST NON MALVS quemadmodum [mali] esse possunt serui. ['sicut est captus seruorum' sicut est condicio seruorum.]
483 — **37** IMMO HERCLE EXTORQVE ille dixerat 'uinci' et solas¹⁵ catenas pro poena adiecerat: ideo adiecit 'extorque'. —
484 **38** POSTREMO NON NEGABIT CORAM IPSO CEDO quo facilius ueritas manifestaretur, adiecit seruus 'coram da Aeschinum:
486 cum praesens fuerit, non negabit'. — **40** MISERAM ME DIFFEROR DOLORIBVS opportuno tempore dolor(e) parturiens exclamat,²⁰ quo facilius Demea uitiatam puellam possit agnoscere. —
489 **43** ILLA NVNC HAEC IMPLORAT tametsi Iunonem Lucinam ad partum implorare uideatur. hic iam petitio illa supponitur, uti non ex <ac>cusatione reus constituatur Aeschinus, sed ut cogatur quam uitiauit ducere uxorem: quod dicit²⁵
491 HAEC PRIMVM VT FIAN'T DEOS QVAESO. — **45** VT VOBIS
494 DECET Graeca locutio est. — **48** COGNATVS MIHI ERAT di-

2 solam G || 3 iam Schopen: tamen (ante factum α) codd. | enim] autem Schopen | breue tempus α || 4 amores α | meretrici α | sit G || 5 adiecit α | quacum G || 7 certone α | istaec P || 10 uterum mulieris Schopen: ut (et G) eorum mulieres codd. || 13 mali secl. Goetz || 14 sicut — seruorum secl. W. (cf. Don.) | sicut 1.] sic G | sicut est 2.] in id est corr. P¹, om. VS || 15 ille W.: -a GP, -am VS | uinci et] uincerat G || 17 cedē P, tedio VS, cedebat G || 18 Aeschino (om. da) G || 19 ME om. G || 20 opportuno — facilius om. G | dolore Lindenbr. | parturiens W.: -entis α || 24 ex accusatione W. || 25 quam Lindenbr.: qm̄ G, quod α || 27 locutio est W. (cf. Hec. IV 2, 24): solucō ē G, solacione α | <postquam> cognatus <meus> codd.

- cit sibi necessitatem maximam, ut uirginem defendat, si
deserta fuerit, ex hoc, quod multa caritas sibi fuerit cum
500 puellae patre. — **55** SED DEMA HOC TV FACITO CVM
ANIMO COGITES quoniam Demea sententiam petitioni talem
dederat, ut fratrem se diceret conuenturum, iam hic am- 5
plus agit, ut persuadeat aliud fieri non debere propterea,
quoniam nobiles uiri quanto clari sunt, tanto plus debent
omnia iusta complere, si uolunt famam integram sui no-
minis continere. qua re et persuasione impetrauit quod
505 uoluerat senex. denique data est sententia **60** FIENT QVAE 10
507 FIERI AEQVVM EST OMNIA. — **62** NON ME INDICENTE HAEC
FIVNT supra (*I 2, 59*) enim dixerat ex lenitate patris
Aeschinum in periculum esse uenturum, quod etiam nunc
508 dicit **63** VERVM NIMIA ILLAEC LICENTIA PROfecto EVADET
IN ALIQVOD MAGNVN MALVM. 15

(5.)

- 511 **1** BONO ANIMO FAC SIS SOSTRATA Hegio senex ingressus
domum uidit parturientem puellam. eius matrem consolatur
promittens se conuenturum Micionem patrem Aeschini et
coacturum, uti uitiatam ducat uxorem ille qui uitiauit. —
514 **4** SI EST FACTVRVS VT SIT OFFICIVM SVVM FACIAT ordo 20
est: conueniam Micionem, ut faciat officium suum, <si>
est facturus officium.

IV.

1.

- 517 **1** AIN PATREM HINC ABISSE RVN haec scaena delibe-
rationem tenet, quid faciat, quemadmodum hic manere
possit, cum pater rus iturus sit, et quid respondeat patri, 25

2 quod] cum α | fuerit 2. W.: -rat *codd.* || 6 agi α || 8 <in-
genui> sui nominis *G* (*recte?*) || 9 quā rē α || 16 BONO ANIMO]
nova scaena non incipit in codd. || 18 eschini patrem α || 21 si
add. Zeune || 22 officium] *hic desinit cod. S* || 23 abisse hinc *G* ||
24 hic meare possit *post missus (pro iturus) sit α*